

PASZCZODŹWIĘKI

Konkurs Łamańców Językowych

REGULAMIN

To jest mój wyraz troski o spółgłoski
O ojczysty język polski
Mozolna musztra słów by język zdrów
Bezbłędnie moje słowa niósł
Ze sceny estrady ekranu i stąd
Wargowo zębowo eliminując błąd...

Artur Barciś Dykcja

§ 1 Informacje ogólne

1. Celem konkursu jest:

- usprawnianie kompetencji językowych,
- kształcenie wyraźnej i czystej wymowy,
- wspieranie rozwoju mowy,
- rozwijanie umiejętności werbalnych,
- podkreślanie wagi dbałości o kulturę języka,
- budzenie w uczniach świadomości, że w dobie kultury masowej (skrótów, kolokwializmów, niestarannej wymowy) modnie jest pięknie mówić,
- integracja uczniów poprzez wspólną zabawę i zdrową rywalizację.

2. Konkurs przeprowadza jury w składzie:

- przewodnicząca – Hanna Głuchowska /logopeda/
- członkowie – Tomasz Daczko /polonista/, Robert Jędrzejewski /nauczyciel muzyki/.

§ 2 Uczestnicy konkursu

1. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów klas VI – VIII naszej szkoły.
2. Udział w konkursie jest dobrowolny.
3. Uczestnikami konkursu są uczniowie klas VI-VIII wytypowani przez nauczyciela języka polskiego w drodze eliminacji wewnątrzklasowych. Każda klasa może zgłosić 1 ucznia do konkursu oraz poszczególne zespoły klasowe.
4. Aby wziąć udział w konkursie, uczeń/zespół klasowy powinien wykonać czynności opisane w § 3.
5. Przystąpienie ucznia/zespołu klasowego do Konkursu jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych na potrzeby organizacji Konkursu.

§ 3 Organizacja, przebieg i terminarz konkursu

1. Konkurs zostanie przeprowadzony oddzielnie dla uczniów i zespołów klasowych.
2. Uczestnik (indywidualny) prezentuje jedno zdanie – „łamaniec językowy” (wylosowane) oraz wiersz naszpikowany trudnościami artykulacyjnymi wskazany przez jury (zbiór tekstów zamieszczony pod regulaminem).
3. Zespół klasowy układa lub wybiera znaną melodię do wskazanego w regulaminie wiersza naszpikowanego trudnościami artykulacyjnymi, nagrywa go i przesyła mailem na adres: rjmuzyk@wp.pl najpóźniej do 07 lutego 2023 r.
4. Konkurs i ogłoszenie wyników odbędą się 08 lutego 2023 r. (5. – 6. godz. lekcyjna) w sali teatralnej.

§ 4 Zasady oceniania

W ocenie prezentacji będą brane pod uwagę: artykulacja głosek, intonacja wyrazowa oraz zdaniowa, właściwe tempo wypowiedzi.

1. Uczestnicy konkursu będą oceniani za:

a. dykcję:

- staranną wymowę, zgodną z zasadami kultury słowa,
- prawidłową artykulację głosek,
- właściwe akcentowanie wyrazów,
- panowanie nad oddechem, swobodne posługiwanie się nim;

b. interpretację:

- modulowanie głosem,
- właściwe akcentowanie ważnych treści zdania/utworu,
- właściwe tempo wygłaszania tekstu.

§ 5 Nagrody

Przewiduje się nagrody rzeczowe dla laureatów indywidualnych (1.-3. miejsce), nagrodę dla najlepszego zespołu klasowego oraz wyróżnienia w uzasadnionych przypadkach, dyplomy uczestnictwa dla wszystkich uczniów/zespołów klasowych.

§ 6 Materiały konkursowe

Poniższy zbiór zdań i wierszy to materiały do przygotowania dla uczniów, którzy zgłosili swój udział w konkursie *PASZCZODŹWIĘKI – KONKURS ŁAMAŃCÓW JĘZYKOWYCH*. Każdy z uczestników konkursu powinien zapoznać się z podanymi poniżej tekstami w taki sposób, by prezentacja była wyrazista i poprawna pod względem artykulacyjnym (nienaganna dykcja).

1. Zdania

- Mistrz z Pyzdr, w pstrej koszuli, czule tuli się do Uli.
- Szczery Szczepan, szczodry szalenie, suchych szyszek szukał w Pszczynie.
- Czy trzy cytrystki grają na cytrze? Czy jedna płacze, a druga łyż trze?
- Szczera strzyga w Strzegomiu szczygła strzygła.
- Sasza po suszy, szedł sobie suchą szosą.
- Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego.
- Przeleciały trzy pstre przepiórzyce przez trzy pstre kamienice.

- Wyindywidualizowaliśmy się z rozentuzjasmowanego tłumu prestigiditorów.
- Czy trzy, czy trzydzieści trzy, czy trzysta trzydzieści trzy?
- Trzmiel na trzosie w trzcinie siedzi, z trzmiela śmieją się sąsiedzi.
- Stół z powyłamywanymi nogami, drabina z powyłamywanymi szczeblami.
- Zziębnięty z żądz zziębnięty, z żdźbła zżuł, zżarł i zżółknął.
- Szpieg zbiegł, smyk znikł, pies wściekł, deszcz ściekł, miecz siekł.
- Płaczliwa płaczka płakała nad tandetnym płaszczem buńczuczności dzierżymordy.
- Szło Czechów trzech, bez śladu drugi w gąszczach szezęł, a tylko trzeci z Czechów trzech osiągnął marzeń kres.
- Pstry pstrąg pstryknął, drgnął, kaszlnął, parsknął i cierpliwie pełznął w płyciznę.
- Czego trzeba strzelcowi do zestrzelenia cietrzewia drzemiącego w dżdżysty dzień na drzewie?
- Chrząszcz brzmi w trzcinie w Szczebrzeszynie, że przepiórki pstre trzy podpatrzyły, jak raz w Pszczynie cietrzew wieprza wietrzył.
- Wietrzył cietrzew wieprza szereg oraz otomanę, która miała trzy z nóg czterech powyłamywane.
- Tracz tarł tarcicę tak, takt w takt, jak takt w takt tarcicę tartak tarł.
- Zmystyfikowanie i odmitologizowanie niezidentyfikowanych obiektów latających.
- To jest stuła - z Tuły stuła, a tu świeżo kwitnie świerzop.
- Raz lew wpadł w zlew, wprost w wody ciek, i nim kleń-leń wypchnął go zeń, popłynął w ściek!

2. Wiersze

a. wiersz do prezentacji dla zespołów klasowych:

Dobrze jest mówić mądrze i składnie,
 lecz jeszcze lepiej – mądrze i ładnie,
 a będziesz mówić naprawdę pięknie,
 gdy się codziennych ćwiczeń nie zleknieysz.

A więc recytuj, powtarzaj w kółko,
 choćby Ci w męce pot rosł czótko,
 bo choć nasz język bywa dość trudny,
 jest w swej trudności po prostu cudny!

Niech niczym diament lśni polska mowa,
 niech płynnie płyną zdania i słowa,
 a my, olśnieni ojczystą mową
 zawsze traktujmy ją jak królową!

b. wiersze dla uczestników indywidualnych:

1.
 Żaby rzępolą na Rzeszowszczyźnie
 W deszczu szczaw aż do Ustrzyk
 Dżezują dżdżownice na Hrubieszowszczyźnie
 A w puszczy piszczą puszczyk.
 Czciogodnym czcicielom czystości w Pszczynie

Szeleszczą pszczoły w bluszczu
Trzeszczą trzewiki po szosach suszonych
Szemrżeż, rzeżucho, w Tłuszczu.
Wystrzałowe trzpiotki wstrząśnięte szczebiocą
Szczególnie o szczęściu w życiu
Szczep oszczepników zaszczepia poszycie
Liściastych leśnictw w Orzyszu.
Chrzaszcz ze szczeżują
szczerze wrzeszcząc, się szczerzą
Lecz trzciny rozbrzmiały grzmotami
To przebiegł trzymając
w krzepkich szczypcach skrzypce
Stół z powyłamowanymi nogami.

2.

W szale skrzypki trzy strzaskał mistrz.
Trzasnął drzwiami też zgrzyt mu zbrzydł,
Przecież sprzęt przestał brzmieć.
Przez przypadek starzec szczeł,
Żebrząc żre żuty strzęp
Przy użyciu sztucznych szczęk.
Aż raz rzecze mistrz:
Przasnysz znasz, sprzedaj trzos,
Wstrzymaj łyzy, możesz brzytwą zarost strzyc,
Przepasz brzuch, przeżyj wstrząs,
Braskiem wrzesień srebrzy wrzos.

3.

Szczepan Szczygieł z Grzmiących Bystrzyc
przed chrzcinami chciał się przystrzyc.
Sam się strzyc nie przywykł wszakże,
więc do szwagra skoczył: „Szwagrze!
Szwagrze, ostrzyż mnie choć krzynę,
Gdyż mam chrzciny za godzinę”.
„Nic prostszego – szwagier na to.
– Żono, brzytwę daj szczerbatą!
W rzyśko będzie strzechę Szczygła
ta szczerbata brzytwa strzygła...”.
Usłyszawszy straszną wieść,
Szczepan Szczygieł wrzasnął: „Cześć!”.
I przez grządkę poza szosą
nie strzyżony prysnął w proso.

4.

Niełatwa słów wymowa.
Ha, trudna na to rada!
Jeszcze trudniejsze słowa,
Gdy się je, w całość składa.
Spójrz w przestrzeń w blaskach zorzy.
Gra życiem, skrzy srebrzyście

A w drzewach wietrzyk hoży
Splątane czesze liście.
Z otchłani tchła mgła obła,
Trząchnął trznadel, pstrąg głąb pruje.
Wybrnęła wydra z brodła,
Dżdżownica źdźbło dżdżu żuje.
Chrząszcz pszczołę wstrząsł w szczelinę.
Pchła, pchtę pchnęła w popiół.
Trwożliwie brzmiał trzmiel w trzcinnie.
Póki swego nie dopiął.
I ty też dopnij, chociaż
Słów kształty, krztuszą krtanie.
Co jednak umiesz, pokaż,
Ułóż je w płynne zdanie.

5.
Chrząszcz brzmi w trzcinnie w Szczebrzeszynie.
Strząsa skrzydła z dżdżu.
A trzmiel w puszczy, tuż przy Pszczynie
Straszny wszczyna szum.
Mąż gżegźółki w chaszczach trzeszczy.
W krzakach drzemie kszyk.
A w Trzemesznie straszy jeszcze,
Straszny wytrzeszcz strzyg.

6.
Trzynastego, w Szczebrzeszynie
chrząszcz się zaczął tarzać w trzcinnie.
Wszczęli wrzask szczebrzeszynianie:
– Cóż ma znaczyć to tarzanie?!
Wezwać trzeba by lekarza!
Zamiast brzmieć, ten chrząszcz się tarza!
Wszak Szczebrzeszyn z tego słynie,
że w nim zawsze chrząszcz BRZMI w trzcinnie!
A chrząszcz odrzekł niezmiyszany:
– Przyszedł wreszcie czas na zmiany!
Drzewiej chrząszcze w trzcinnie brzmiały,
teraz będą się tarzały.

7.
I czy paw swe pierze pierze?
Czy w Szczawnicy szumi szczaw
I co robi rak wśród raf?
Czy strąszydła mają skrzydła
I czy strzyga strzygła szczygła?
Czy trzepaczka paczki trze
I co krzyczy kszyk na krze?
Któż to wie!...

8.

Szczepan Szczygieł z Grzmiących Bystrzyc
Przed chrzciniami chciał się przystrzyc.
Sam się strzyc nie przywykł wszakże.
Więc do szwagra skoczył.
Szwagrze! Szwagrze! Ostrzyż mnie
Choć krztynkę, bo mam chrzciny za godzinkę!
Nic prostszego szwagier na to
Żono! Brzytwę daj szczerbatą.
W rzyso będzie strzechę Szczygła
Ta szczerbata brzytwa strzygła.
Usłyszawszy straszną wieść.
Szczepan Szczygieł wrzasnął
Cześć! I przez grządkę poza szosą,
Niestrzyżony czmychnął w proso.

9.

W grząskich trzcinach i szuwarach
kroczy jamnik w szarawarach,
szarpie kłącza oczeretu
i przytracza do beretu,
ważkom pęki skrzypu wręcza,
traszkom suchych trzcini naręcza,
a gdy zmierzchać się zaczyna
z jaszczurkami sprzeczkę wszczyną,
po czym znika w oczerecie
w szarawarach i berecie....

10.

Leży Jerzy pod wieżą i nie wierzy,
że na wieży jest gniazdo nietoperzy.
Nietoperze też nie wierzą,
że pod wieżą leży Jerzy,
co nie wierzy,
że na wieży jest gniazdo nietoperzy,
a we wieży mieszka sto jeży,
dziesięć jeżozwierzy
oraz wiele innych zwierzy.

11.

Dżokej Czestaw z Częstochowy
Pomysł miał dość wyjątkowy
Jeżdżąc po krakowskich Błoniach,
Na dżdżownicach, a nie koniach.
Że dżdżownice rączy były,
To z dżokejem tak pędziły,
Że Czestawa (to nie żarty)
Dostarczyły do Dżakarty.

12.

Dzisiaj w garnku z wprawą wielką
Płasa w zupie por z brukselką,
Seler kręci się z pietruszką,
Pęczkiem marchwi i czarnuszką.
Ząbek czosnku, strąk fasolki
Tańczą walce, tańczą polki.
Z lękiem zerkam na tę grupę.
Jak tu zjeść tańczącą zupę?

13.

Hasał huczek z tłuczkiem wnuczka
I niechcący huknął żuczka.
-Ale heca... wnuczek mruknął
I z hurkotem w hełm się stuknął.
Leży żuczek, leży wnuczek,
A pomiędzy nimi – tłuczek.
Stąd dla huczka jest nauczka
By nie hasać z tłuczkiem wnuczka.

14.

Słysząc w grodzie dzwon na trwogę –
na gród idzie plemię wrogie.
Uzbrojone, groźne hordy,
na rabunek i na mordy
są gotowe, lecz obrońcy
tego grodu, z hord tych drwiący,
bronią murów dość roztropnie,
dając wrogom w kość okropnie.
Rejterują hordy wrogie,
dzwon nie bije już na trwogę.

15.

Gdzieś w Laponii był lądolód.
Na lądolód wlaź małpolud,
zobaczyli tam go ludzie
i krzyczeli – małpoludzie,
prynieś lodu z lądolodu,
lód potrzebny nam do lodów,
my na lodzie się ślizgamy,
tobie także lody damy.

16.

Mistrz strzelectwa oddał wystrzał.
Strzał zaskoczył jednak mistrza,
bo postrzelił mistrz jastrzębia,
co pod strzechą jadł gołębia.
Strzelec strzelbę swą odstawił –
sposzregł, że ten jastrząb krwawi.
Strzępem gazy go opatrzył –

na jastrzębia z troską patrzy.

17.

W kuźni w Brzeźnie rażny paż
do gaźnika źdźbłem pcha maż,
a w Rogoźnie na mieliźnie
groźny woźny tkwi w bieliznie
i wyraźnie jest mu raźniej,
gdy dla bliźnich wierszyk maźnie.

18.

Klaun Eustachy z Augustowa
klauna w saunie znokautował,
w Augustówce astronauta
kaucję dał za auta skauta,
nad Eufratem kot Eulalii
miau! do Laury miauczał w auli,
a Maurycy na Kaukazie
autem gnał po autostradzie.
Zaś Etk płakał nad źródelkiem,
że jest tylko zwykłym Etkiem.

19.

Ałanazy Długaśny z Wierzchośławiczek
popołudniową porą wkładał szaliczek,
a potem rozczapierzonymi palcami
rozwiązał dwudziestometrowy dywanik,
po czym z piętnastokilogramową teczką
tańczył z czterdziestoośmioletnią Haneczką,
bo rozentuzjasmowany Ałanazy
uwielbiał nieprawdopodobnie długie wyrazy.

20.

Czubaty strzyżyk w czystej czapeczce
z Tczowa do Tczewa toczył kuleczkę.
W Tczewie tłum tczewian wyteża oczy
– Strzyżyk dotoczy czy nie dotoczy?
Tymczasem strzyżyk tuż-tuż przed Tczewem
troszeczkę zboczył w krzaczkach za drzewem
i krótszą dróżką krocząc nad rzeczką,
wrócił do Tczowa razem z kuleczką.

Życzymy dobrej zabawy!

ORGANIZATORZY:
Hanna Głuchowska
Tomasz Daczko
Robert Jędrzejewski